

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés:
 egész évre - 12 korona.
 fél évre - 6 "
 negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.

Nyilttér sora 40 fillér.

Tisza István gróf beszéde.

A magyar delegációban f. hó 10. nevezetes esemény volt. Tisza miniszterelnök gr. Andrássy Gyula beszédére reflektálva szólalt fel s nagyszabású és hatású beszédben ismertette külügyi politikánkat.

Nincs egyetlen egy faktor Európában, — ugymond — mely monarchiánknál korábban, öntudatosabban és következetesebben tette volna magáévá azt az alaptételt, hogy a Balkán a Balkán népeké legyen, a mi természetes is, mert nincs egyetlen faktor Európában, amelyek saját érdeke annyira össze volna nőve ezzel a fejlődéssel. Éppen ezért a mi feladatunk, melyet a változó helyzet változó kívánalmaihoz képest változó eszközökkel kellett követnünk, mindig ugyanaz maradt: megakadályozni minden mesterkelt, elsiertet fejlődést, minden külső beavatkozást, hogy az az eredmény, mely szemünk előtt lebegett, a Balkán népek függetlensége valóban ezen népek organikus fejlődésének gyümölcse legyen, hogy ők maguk szerezzék meg azt maguknak és ne idegen segítségnek tulajdoníthassák és megte-remtsék akkor és azért, midőn birnak már a független és nemzeti állami létnek belső előfeltételével, midőn tehát az a független állami lét, mely a török uralmat felváltandja, nem üres fikció, hanem élő, valódi organikus igazság.

Ez az alap gondolat vonult végig vörös fonalként a monarchia külpolitikáján, ez indította a monarchia külpolitikájának akkori vezetőjét arra, hogy a san-stefanoi békeké olyan irányú revízióját vigyék keresztül, mely kisebbé tegye azt az élapot, melyet akkor tettek előre a Balkán népek a külön állami lét felé, mert felő volt, hogy akkor még a függetlenség lesz az, kész eszközünk nézve idegen hatalmi tényezők érdekei és ambíciói nyilvánulására. Majd azután, amint nőtt és fejlődött a belső erő a balkáni népekben, amint azt a korlátot, melyet Kelet-

Rumélia és Bulgária felállítására által mester-ségesen megalkotott Európa, azt hiszem, senki sem gondolta akkor sem, hogy ez örökös korlát volt, de talán belső szükség volt felállítani éppen azért, hogy időt nyerjen a természetes és organikus fejlődésre. Amint ezt a korlátot a bolgár nemzet a maga erejéből lerombolta, monarchiánk volt az, mely nyújtotta a szükséges támaszt a bolgár népek, amelylyel állandó birtokává tehetette az így létrejött nemzeti egységet és nagyobb keretet nyert függetlensége.

Ugyanez az alapvető gondolat szabta meg a negyven esztendőnél tovább tartó fejlődésen keresztül viszonyukat a szomszéd orosz birodalomhoz. Az orosz birodalomban beláthatatlan idő óta két politikai irány mörkölzik egymással. Az az irány, amely ambíciózus cselokat tűz ki maga elé a Balkánon, amely egy ideig nyert hódítás révén, utóbb szelidebb alakban protektorátus, hegemonia révén meg akarta vetni lábát a Balkánon és irányítani az ottani eseményeket. Valahányszor Oroszországban ez a politika került tulsulyra, valahányszor ez volt az iránya az orosz politikának, adva volt az ellentét Oroszországgal, feszültté vált a viszony, mert beállott az érdekellentét, melynek elhárítása vegett bele kellett menni legalább a diplomácia küzdelmébe. Nézetem szerint ez nem belső történelmi szükségesség, mert ott van a másik, tisztultabb, helyesebb felfogása Oroszország világtörténelmi felfogásának, mely a Balkánon nem keres mást, mint a Balkán keresztény népek valódi felszabadítását és oly cselokat tűz maga elé, melyeknél adva van a megértés lehetősége Oroszország közt és közöttünk és mely cseloknál nincs ok és szükség az Oroszországgal való hatalmi antagonizmusra. Bátor vagyok hivatkozni rá, hogy valahányszor az orosz külpolitika fordulatai lehetővé tették a monarchia számára ennek az Oroszország iránt barátságos, békés, bizalmas politikának folytatását, nem volt komoly faktor a monarchiában, mely ezt örömmel ne fogadta volna. Hivatkozhatom azokra a tárgyalásokra, amelyek a mürzstegi egyezmény létrejöve-

tele körül egy egész évtized alatt a delegáció termében folytak, mert a mürzstegi egyezményt követőleg benső viszony jött létre, Oroszország és monarchiánk között. Ezen delegáció kebelében azt hiszem, egyetlen egy nyilatkozat sem hangzott el, amely a viszonyok ilyen fordulatát ószinte örömmel ne üdvözölte volna.

Ez az alapelv vezette monarchiánkat abban a magatartásban is, melyet az 1912. évben kifejlődött háborusabb viszonyok közt tanúsított. A cél akkor is az volt: lassítani a fejlődést, hogy annál biztosabb legyen az eredmény.

Szintén nagy alapossgal és intenzív figyelem közt fejtegette Törökország és a Balkán államok viszonyát, Szerbia cseljait, a Szandzsák kérdését, a háboru okait, a revíziót, Románia szerepét, a béke biztosítékait, Oroszországhoz való viszonyunkat, a hármass szövetség európai nagy befolyását s a mi ügyeinkre való kedvező eredményeit, belső viszonyainkra áttérve így folytatta:

Ha a monarchia nyugodtan, határozottan, következetesen halad továbbra is a maga jelenlegi politikai iránya mellett, azon politikai irány mellett, amely első feladataul a béke megővését tűzi ki, második feladataul pedig a Balkán viszonyainak olyan fejlődését, amely biztosítja az ottani népek fejlődését, de biztosítja egyuttal a békét is, amely a Balkánt lassacskaan olyan viszonyok közé juttatja, amely viszonyok, között, ha fordulhatnak is elő bonyodalmak maguk között a Balkán népek között, de megszűnik a Balkán az a tűzfeszék lenni, amely konflagrációval fenyegethette egész Európát: azt hiszem, ezen az uton konzekvensen tovább haladva, sikerülni fog megővni, lehetőleg békés eszközökkel, a monarchia létérdekeit, sulyát, tekintélyét és fejlődését.

Ehhez két dolog szükséges: az egyik a belviszonyok konszolidációja, a másik a katonai erő. A katonai erőről talán nincs mit beszélnünk, hiszen közhelylyé vált igazság, talán a multban is sok tekintetben kevesebb bajjal, surlódással és izgalommal járt volna cseljaink elérése,

A VILÁG LEGJOBB

Az angol király.

udvari szállító
SPECIALITÁS:
 „King's-Blend“
 az angol király teája.

Főraktár: Winkler János és Cirner József urak üzletében.

A walesi herczeg

udvari szállító
 „U. K.“ TEA
 is végtelen kiadó és
 illatos tea.

ha katonai szervezetünk mindig megütötte volna azt a mértéket, amely az erőteljes tudatot képes nemcsak mibennünk, de barátainkban és ellenségeinkben is feleltetni. Azt hiszem, a jövőben is önértetes, nyugodt és békés külpolitikát csak akkor követhet a külügyminiszter, ha bír az öntudatos, sikeres külügyi akciónak katonai előfeltételeivel.

De én igazat adok abban is a külügyminiszter urnak, mint az ellenzék tagjainak, hogy hozzátartozik a monarchia akcióképességéhez, lényegesen fokozza a monarchia akcióképességét a belügyi konszolidáció. Azt hiszem ugyan, hogy hiba volna ebben a tekintetben a zavaró körülményeket tulbecsülni, de kétségtelen dolog, hogy egy állam vagy hatalom, ha két államból áll is, külügyileg annál akcióképesebb, mentől konszolidáltabbak belviszonyai. De bocsánatot kérek, én úgy tudom, persze a mai viszonyok megítélését mindenki a maga szemüvegén át nézi, a legjobb akaratral sem lehetünk teljesen elfogulatlanok, azt látom, hogy Magyarországon a közvélemény túlnyomó nagy része teljesen nyugodt.

Én azt látom, hogy Magyarország közvéleményének ellenzéki része is inkább abban az irányban gyakorol bizonyos nyomást a közviszonyokra, hogy a mai rendkívüli epés küzdelmek megszünetét és a rendes alkotmányos élet zavartalan folytatását követeli.

De bármint álljon is a dolog, én azt, hogy a viszonyok ma nem ideálisak, azt, hogy örveudetes és helyes dolog volna, ha belviszonyaink sok tekintetben javulnának, ha a pártok között és az ország közéletében előtérben álló politikusok között az a normális viszony állhatna helyre, amely mellett több sikerrel szolgálhatják önök is az ország közügyeit, ezt aláírom. De engedelmet kérek, ebben a tekintetben szemrehányást mindenki tehet nekem, csak azok nem tehetnek, akik, ha tőlük függött volna a dolog, olyan helyzetbe juttattak volna Magyarországot, hogy ma is talán meg a véderőjavaslat fölött folyne az obstrukció.

POLITIKAI HIREK.

Nemcsak, lapok hanem fenyves nevű politikusok, országos jelentőségű közéleti vezetők is óhajtják a parlamenti helyzetet javulását. A magyar delegáció teljes ülésén felszólalt f. hó 10. gróf Andrássy Gyula és ellenzéki elvtársainak élénk helyeslése által kísérve, szószerint a következő kijelentéssel végezte beszédét:

„Keresni kellene a módot, hogy magyar a magyart megértse, ne folytassanak testverharcot, amely káros, ártalmas és kockázatos Magyarországon egész jövőjét.”

Gróf Andrássy Gyula után pedig szólásra emelkedett gróf Tisza István miniszterelnök és Andrássy Gyula beszédének most idézett végpasszusára ugyancsak saját beszédének végén reflektált, mondván szórul-szóra a következőket:

„Én azt látom, hogy Magyarország köz-

véleményének ellenzéki része is inkább abban az irányban gyakorol bizonyos nyomást a közviszonyokra, hogy a mai rendkívüli epés küzdelmek megszünetét és a rendes alkotmányos élet zavartalan folytatását követeli. De bármint álljon is a dolog, én azt, hogy a viszonyok ma nem ideálisak, azt, hogy örveudetes és helyes dolog volna, ha belviszonyaink sok tekintetben javulnának, ha a pártok között és az ország közéletében előtérben álló politikusok között az a normális viszony állhatna helyre, amely mellett több sikerrel szolgálhatják önök is az ország közügyeit, ezt aláírom.”

A közvélemény ellenállhatatlan bekegygyakozása át fogja törni a most is még utjában álló rideg akadályokat. A fehér galamb, mely tegnap csak keresztülsuhant az országos tanácskozások színterén, vissza fog térni vezéreink körébe és állandó tanyát fog ütni közöttünk. El fognak oszlani a kétségek és az aggodalmak. Meg fogja szállni a lelkeket a nemzeti egység szükségességébe vetett hit. Vége lesz az agresszivitásnak, magyar meg fogja érteni a magyart. És ott, ahol emberek ma is már érzik, hogy a békéről legalább beszélni kell, rövidesen meg fogják csinálni azt a békét, melyről pártkülönbőség nélkül mondja mindenki, hogy a nemzeti fejlődésnek, sőt a nemzet fennmaradásának életszükséglete.

Apponyi a kolozsvári beszédében a nemzetiségi kérdést így képzeli megoldhatónak: „A védelem útja az, hogy egészséges állapotokat kell teremteni, az egész vonalon olyan államot föntartani, melynek polgárai jól érzik magukat, s jól esik, ha ez állam polgárai lehetnek. Ha ezt nem tudjuk tenni, hiába az erőszak, hiába a reakció, hiába magyarosítunk. A nemzetiségi veszedelem nem abból áll, hogy a polgárok egy része más nyelvű, mint a miénk, hogy szereti kulturáját, hogy rokonszenvez a határon kívüli fajrokonokkal, hanem ha emiatt meggyengül bennük a magyar állampolgári érzés. Teremtünk olyan állapotokat, hogy a szívükbe belevigyük az állampolgár érzést s azt megrendíteni ne lehessen.”

Hasonlítsuk össze már most Apponyi Albert gróf beszédét azzal a beszéddel, amit legutóbb Tisza István gróf erről a kérdéssel a képviselőházban mondott.

„Az a nagy ügy, — mondotta Tisza, — amelynek szolgálatában 20 év óta vagyok és fogok is maradni, a magyar és a román faj közötti teljes harmónia. Én a nemzetiségi politikában, folytatta tovább — a megértés, a békés vonás alapgondolatából indultam ki egész életemben és különösen a román népajjal szemben hirdetem 20 év óta, hogy a román és a magyar nemzet között érdekharmónia van.”

Látnivaló tehát, hogy a Tisza és az Apponyi beszéde között, lényegileg különbség nincsen. — Hogy nemcsak mi fogjuk így föl Tisza szavait, hanem maguk az oláhok is, azt bizonyítja egyik oláh újságnak, a „Romanul”-nak cikke. A cikk megállapítja „hogy úgy a magyar nemzet, mint a román nép létfenntartási érdekei megkívánják a kö-

csönös közeledést és a román nép boldog lesz, ha látja, hogy a magyarság mértékadó körei ezt elismerve megtalálják az utat a közös együttműködésre. A cikk elismeri azokat a nagy nehézségeket, melyek e nagy probléma megoldásában Tisza István gróf utjában állanak. Bennünket, ugymond a többi közt a Romanul, hidegen hagy a magyar nemzeti állam kiépítésének eszméje, csak az erdélyi és a magyarországi román népnek adják meg a nemzeti fejlődés előfeltételeit a magyar állam keretén belül. Ez a mi programunk. Ennek eszközei sokféle lehetnek, a politikusok hivatása, hogy a kellő módokat megállapítsák.”

Apponyi sem akar egyebet, mint a Romanul s mi és mindenki ezek után csak egy dolog miatt bámulhat.

Amikor Apponyi, meg az ellenzéki nagygyűlés itt Kolozsvárott nem tett egyebet, mint kereste az oláhokkal való együttműködés lehetőségét, miért csináltak az ugynevezett erdélyi kérdéssel pártpolitikát. Hiszen igazság szerint Tisza Istvánnak legutóbb mondott beszédét variáltak itt különbözőképpen. Tisza iskolájában tanulták meg azt a leckét, amit itt elmondottak. Tisza Istvánt kellett volna felkérni a nagygyűlés ünnepi szónokául. Ez lett volna a szép dolog, nem pedig az, hogy eltanulják tőle a gondolatot, azzal mennek házalni Erdélybe, ott magát pedig, a gondolat szülőapját egyszerűen megtagadják.

A nemzetiségi kérdés.

Tisza István gr. miniszterelnök az erdélyi viszonyok alapos ismerője és a magyar-román barátság lelkes híve és előkészítője, f. hó 6-án tartott nevezetes beszédében a következő nagy jelentőségű szavakat mondotta:

„Szükséges az, hogy románajku polgártársaink fenntartás nélkül, hátsó gondolat nélkül, a mai állapotok lényegbevágó, megváltoztatására irányuló politikai törekvések nélkül és kétértelműség nélkül helyezkedjenek az ezredéves nemzeti alapon felépült magyar állameszme alapjára.”

A miniszterelnök ezen beszédében csak czéjezt rá, hogy a románság elfogadta, magába vette ezt a felszólítást.

Értesülésünk szerint a kormány és a románság vezetői közt létrejött a paktum, melyet a delegáció utolsó ülésén fognak nyilvánosságra hozni.

Ezzel megszűnik Erdélyben a hadi állapot, az évtizedes harcok véget érnek. A román nemzetiségi párt tagjai beolvadnak a magyar parlament többi pártjaiba s a magyarság és románság együtt fogja élvezni ennek a nagy és rég óhajtott békének áldásos gyümölcseit.

Nehéz munka volt ennek a korszakot jelentő békének a megteremtése, a melynek alapján a románság fejlődhetik, kulturában és közgazdaságilag; a magyarság pedig megszabadul attól a fájdalmas, nyomasztó érzéstől, hogy a románságban ellenséget kell látnia, mely minden perczen kész Erdélyt idegen kézre átjatszani.

Öt éve folyik a békere törekvő munka, amelynek czélja a magyarságot és románsá-

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa. Muzett drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyszerelési üzletekben, villanytelepeken és a MARYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utóza 13.

got a megértés politikájában összehozni és végre gyökeresen megszüntetni, elhárítani minden akadályát annak, hogy a románság és magyarság között a békés egyetértés helyreálljon. Mert belátták a románság vezérferfiái, hogy a túlzó követelésekkel, az erőszakoskodásokkal sohasem érhetik el azt a célt, hogy a román nép a magyarsággal egyenlő jogokat nyerjen. Azok a fenyegetések pedig, hogy Romániához csatolják egyszer, ha majd eljön az idő, az erdélyi részeket, maguk a románok tudták, mennyire idejét mulla és komolyan számba nem vehető ábrándok és csak arra való, hogy a román nép lelkében felgyujtsák az ellenségeskedés szikráját a magyarok iránt.

Itt Erdélyben kezdtek meg mindenkélt a románság túlnak ismert férfait meggyőzni, megüzeni a nagy béke eszméjének. Fehér asztal mellett, családi körökben szépen, csendesen össze forrott a románság két nagy pártja. A gör. kath. és a görög keleti egyházak fejei, a románság polgári notabilitásai, akik között elidegenedés fejlődött ki a hosszú évtizedes harcok során, ismét felmelegedtek, a régi barátságok felujultak és elérték a célt: a románok megértették egymást.

Ez volt Tisza István gróf első értelme is: előbb a románok forrjanak egy táborba, azután megkezdhetjük a nagy munkát, amelylyel beforsaszjuk a román népet a magyarság sorába.

Dr. Metianu János, a görög keleti metropolita és a görög katolikus püspöki kar, a román nemzetiségi párt szép csendesen közös programot fogadott el.

Ebben a nagy munkában gróf Tisza István és a románság között a közvetítő diplomata ügyességű szerepét Mangra Vazul püspöki helynök végezte.

A paktum egyes pontjai még titkot kezpeznek. Aból csak annyit hozhatunk nyilvánosságra, hogy:

a román nemzetiségi párt feloszlik, beolvad a parlament többi pártjaiba,

a románság elismeri a magyarság szupremációját,

a románság a közhivatalokban, a vármegyei hivatalokban éppen olyan előnyökben fog részesülni, mint a magyarság és általában ezentúl nem lesz gátló ok valakinek nemzetisége hivatalok elnyerésénél és a román nép teljes egyenjogúságot nyer minden tekintetben a magyarsággal.

Ezek a főbb, vezérlő pontok, melyekből áthatjuk, hogy az eddigi sajnos állapotok Erdélyben megszűnnek és nem a családi név, hanem az egyéni kiválóság fogja képezni az előhaladás útját.

HIREK.

— **Képviselői közgyűlés.** Nagyenyed város képviselőtestülete e hó 23-án délelőtt 10 órakor képviselőtestületi közgyűlést tart. A tárgysorozat 80 pontból áll.

— **A marostordamegyei munkapárt összejövetele.** A megyei törvényhatósági választások fényes győzelme után a múlt hetfői pártvacsorán gyűlt össze először a megyei munkapárt nagy számu híveinek seregge. Az igen sikerült és lelkes hangulatu összejövetelen mintegy százötvenen vettek részt a vármegye minden járásából, a távolabbi közelebbi vidékekről egyaránt és a Domokos szálloda nagyterme zsúfolásig megtelt a pártvacsora résztvevőivel, kiknek szeretete, lelkesedése a párt fejét, vezérét, Szász József főispánt ünnepelte az egész est folyamán. Érdekes felszólalásokban nem volt hiány. Elsőnek viharos eljenzés közepette Szász József főispán emelkedett szólásra s a párt tagjait átható, a pártot folyton növesztő és gyarapító testvéries, egyetértő összetartásra dritette poharát. Lenárt József, Reichner Aladár, Kovács László Szász József főispánt eltektek, ugyanis mint a párt kiváló vezérét, a közigazgatás pártatlan fejét, Szász Béla Macskássy Istvánt, a párt közszeretében álló elnököt köszöntötte. Kellemes feltűnést keltett egy egyszerű székely gazdának, Degi Mihálynak talpraesett, ügyes beszéde, aki arról szólt, hogy sok főispánja volt e megyének, de olyan még nem volt, mint Szász József, aki megjelent a falvakban a nép között s otthonában ismerte meg, kereste fel a megye közönségét. Széll Jakab, a velünk küzdő, hazafiás nemzetiségű testvéreinket, majd a vármegye főszolgabírait eltekte, Gluga Miklós g. kel. lelkes a magyar román barátságot, Szász Károly dr. a református lelkesi kart s igen élénk visszhangra talált Kovács Lászlónak egy második felszólalása, mely Orbán Balázst ünnepelte, mint a párt egyik leghűségesebb, legkitartóbb vezető tagját. A sikerült politikai összejövetel résztvevői az éjjeli órákig maradtak együtt a legjobb hangulatban.

— **A játékok automaták eltiltása.** Érdekes rendelet érkezett a belügyminisz-

tertől a városi tanácsokhoz. A rendeletben amelyet valamennyi törvényhatóságnak megküldtek, a miniszter az ügyességi játékok automaták engedélyezését tiltja el.

— **Zsebmetszések a kolozsvári vonaton.** Nem mulik el het anélkül, hogy a kolozsvár—budapesti vonalon kisebb nagyobb zsebmetszéseket tömegesen ne követnének el. Csütörtökön az esti személyvonaton dolgozott egy vasúti tolvaj. A Kolozsvár felé robogó személyvonaton Élesd és Rév állomások között Gauz Jenőné kolozsvári lakost és egy bányahunyadi asszonyt lopott meg. Mindkét asszonynak a zsebéből a pénztárczáikat lopta ki. Az egyik lopáson a vasúti tolvajt azonban tetten érték, elvették tőle a lopott tárgyakat s azután Csókán Mihály kalauz az utasok őrizetére bízta. A pörüljárt tolvaj egy darabig nyugodtan ült helyen az utasok őrzete alatt. Már Egeres állomást is elhagyta a vonat és az egeresi gipszgyarak állomása felé közeledett, mikor a tolvaj mielőtt megakadályozhatták volna, az egyik ablakot gyorsan leeresztette és robogó vonatból kiugrott. A borzalmas látványra az egyik utas meghuzta a vészféket, mire a személyvonat nyílt pályán megállt. Az elősiető kalauzok a vasúti töltés körül gyors kutatást tartottak, de a szerencsésen megmenekült tolvajt feltalálni nem tudták. Erre a vonat tovább folytatta útját s Kolozsvárra beérve, a vasúti őrszobán a kalauz a történeteket bejelentette a rendőrségnek. A kolozsvári főkapitányságon nagy apparátussal fogták hozzá a nyomozáshoz, hogy a vakmerő tolvajt kézrekerítsék.

— **A Protestáns Nőgyűlés** ma vasárnap, d. u. 5 órakor a Bethlen-kollégium dísztermében műsoros összejövetelt rendez. Műsora: 1. Énekek: a tanítóképző dalkara. 2. Előadást tart: Juhász Albert tan.-képződei vallás-tavár. 3. Mendelssohn: Elias. Éneklő: Csiky Istvánné, zongorán kíséri: Farnos Olga. 4. Szavai: Váró Margit. 5. Mozart: Menuett, hegedűn játssa: Feigler Sándor, zongorán kíséri: Elekcs Irén. 6. Grieg: An den Frühling. Opus 43; zongorán előadja: Székely Károlyne.

— **Torna-estély** A Bethlen-kollégium ifjúsága e hó 19-én délután 5 órától kezdődőleg táncszal egybekötött torna-estélyt rendez a kollégium tornacsarnokában.

— **A kolozsvári Nemzeti Munkapárt** e hó 10-én szerdán a pártszervezés és a pártelnökség betöltése végett impozáns nagygyűlést tartott, melyen Kolozsvár színe-java s értelmisége vett részt. A nagygyűlés, amit dr. Kiss Mór ügyvezető pártelnök tartalomában gazdag s a politikai helyzetet annyira jellemző beszéde vezetett be, báró Szentkereszthy Zsigmondot egyhangú lelkesedéssel a lemondott Béldi Ákos gróf helyébe elnöké választotta meg. Báró Szentkereszthy Zsigmond — akit megválasztása után küldöttségileg hívtak meg a nagygyűlésre — hatalmas beszédben köszönte meg megválasztását. Beszédének különösen az a része volt nagy hatással, amikor hivatkozott arra, hogy émbár negyven éves bírói munkássága alatt sohasem politizált, mégis lelkének minden megnyilatkozásával volt mindenkor rendíthetetlen hűve Deák Ferencz politikájának, amikor kijelentette, hogy Tisza István gróf az a férfi, akit követő példa gyanánt tart szeme előtt s amikor Kolozsvár város társadalmát a munkapárt zászlója alá való sorakozásra hívta fel. Nagyhatással beszéltek meg gróf Bethlen Ödön főispán, Nagy Károly és dr. Ravasz László.

— **A játékok automaták eltiltása.** Érdekes rendelet érkezett a belügyminisz-

tertől a városi tanácsokhoz. A rendeletben amelyet valamennyi törvényhatóságnak megküldtek, a miniszter az ügyességi játékok automaták engedélyezését tiltja el.

— **Zsebmetszések a kolozsvári vonaton.** Nem mulik el het anélkül, hogy a kolozsvár—budapesti vonalon kisebb nagyobb zsebmetszéseket tömegesen ne követnének el. Csütörtökön az esti személyvonaton dolgozott egy vasúti tolvaj. A Kolozsvár felé robogó személyvonaton Élesd és Rév állomások között Gauz Jenőné kolozsvári lakost és egy bányahunyadi asszonyt lopott meg. Mindkét asszonynak a zsebéből a pénztárczáikat lopta ki. Az egyik lopáson a vasúti tolvajt azonban tetten érték, elvették tőle a lopott tárgyakat s azután Csókán Mihály kalauz az utasok őrizetére bízta. A pörüljárt tolvaj egy darabig nyugodtan ült helyen az utasok őrzete alatt. Már Egeres állomást is elhagyta a vonat és az egeresi gipszgyarak állomása felé közeledett, mikor a tolvaj mielőtt megakadályozhatták volna, az egyik ablakot gyorsan leeresztette és robogó vonatból kiugrott. A borzalmas látványra az egyik utas meghuzta a vészféket, mire a személyvonat nyílt pályán megállt. Az elősiető kalauzok a vasúti töltés körül gyors kutatást tartottak, de a szerencsésen megmenekült tolvajt feltalálni nem tudták. Erre a vonat tovább folytatta útját s Kolozsvárra beérve, a vasúti őrszobán a kalauz a történeteket bejelentette a rendőrségnek. A kolozsvári főkapitányságon nagy apparátussal fogták hozzá a nyomozáshoz, hogy a vakmerő tolvajt kézrekerítsék.

Edison fényjáték színház

E hó 14-én

vasárnap délután 5 és este 8 órakor.

Műsor:

Pathé Ujság. Legújabb rekord szám. Legutolsó hét szenzációját hozza. 2. A hü. fekhely. Humoros. Gimpli szerepével. 3. A vadonban. Megható tartalmu amerikai dráma 1 felv. 4. Pupák fogadása. Bohózat. 5. A szenzációzás műsor, vagy az utolsó próba. Drámai színjáték 3 felvonásban. 6. A szerelmes levél. Gyönyörűen színezett vígjáték a kitűnő Linder Maxival a főszerepben.

Előleges jelentés!

Legközelebb bemutatásra kerül a kinematographia eddigi legnagyobb szabásu alkotása. **A Levegő Királya** 6 felvonásban. A főszerepet Franciaország két leg-híresebb művésze Alexandre és Rubine alakítja.

2605—1913. tkvi. sz.

Póthirdetmény.

A balázsfalvi kir. jbiróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Ungurean Anna és társai székásbesenyői lakos végrehajtatóknak Ungurean János a Jánosé székásbesenyői lakos végrehajtást szenvedő elleni 78 K 20 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében 2746 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a székásbesenyői 12 sz. telejkönyvben A + 1. rdsz. a. 7., 8., 12., 51—53. hrsz. a. faház és kertből 1/62. jutalekára 40 K 58 fillérben, a székásbesenyői 123 sz. telejkönyvben A + 1. rdsz. 628 + 630 hrsz. a. szántóból és rétből 1/20 rész jutalekára 45 K 45 fillérben, 3. rdsz. a. 983., 988. hrsz. szántóból 1/20 jutalekára 75 fillérben, 4. rdsz. a. 1071., 1072., 1073. hrsz. szőlőből 1/20 jutalekára 2 K 70 fill., 5. rdsz. a. 1223., 1224. hrsz. szántóból 1/20 rész, jutalekára 17 K 50 fillérben, 6. rdsz. 1504—1509. hrsz. a. kikiáltási árban a székásbesenyői községhezához 1913. évi decz. hó 30 án. d. e. 10 óraja kifizőtt árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján a Marku Eugen végrehajtató érdekében is 28 K tőkekövetése és járutekai kielégítése végett megtartani fog.

Erről érdekeltek értesítettnek.

Balázsfalva, 1913. évi szept. hó 18-án.

Svaroz, s. k. jbiró.

A marosújvári járás főszolgabírája

4838—1913. köz. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye marosújvári járásában a magyarbükki kórovisi állásra Magyarbükki székelyi pályázatot hirdet.

A kör áll 19 községből.

Évi jövedelem:

1. 1600 kor. kezdőfizetés 4-szeri, a nyugdíjban is beszámítandó 200 kor. 5—5 éves pótlékkal.

2. A belügyminiszter ur által általánosan engedélyezett évi 1000 kor. helyi pótlék.

3. 600 kor. uti átalány.

4. 400 kor. lakpénz.

5. A magyarbükki kör által megszavazott 300 kor. személyi pótlék.

6. A megválasztott kórovis személyének megengedett kézi gyógytár.

7. A megválasztott kórovisnak körét havonta csak egyszer kell beutaznia.

Pályázók az 1908. évi 38 sz. 7. §-ában előírt okmányokkal felszerelt kéreéseiket hozzám folyó évi december hó 30-ig adják be.

A választás idejét később fogom kitűzni. Marosújvár, 1913. december hó 8-án.

412 1—3

Binder, főszolgabíró.

7944—1913. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény és feltételek.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közölni teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisebítő Takarékpénztár r.-t. végrehajtónak, Belgán Augustin és neje Demeter Anika végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 6000 K tőke, ennek 1912. évi június hó 11-ik napjától járó 6% kamata, eddig összesen megállapított 315 K 20 fillér per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kéreésért ezáltal megállapított 30 K és a még felmerülő költségek kielégítése végett a 1881. évi LX. toz. 44. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő, a nagyenyedi 673. sz. tkvben A + 2. rdsz. 1463/1, 1463/2. hrsz. Belgán Augustin tulajdonul felvett egész ingatlanra 2400 K, az 1204 sz. tkvben A + 2. rdsz. 2258., 2261. hrsz. Belgán Augustin és neje Demeter Anika nevében álló egész ingatlanra 370 K, az 1785. sz. tkvben A + 1. rdsz. 2257. hrsz. fentiek nevében álló egész ingatlanra 57 K, a 672 sz. tkvben A + 3. rdsz. 1463/2. hrsz. ingatlan C. 2. alatt özv. Belgán Gligorné javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezet tartásával 99 K, összesen 2926 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok 1913. decz. hó 20-án d. e. 1/2 órakor előírt tkvi. hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók az 1908. évi. XLI. toz. 21. §-ában említett kivétellel tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. toz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak az 1881. LX. toz. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átsegélyeztetni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékát szerint megállapított bauspénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. toz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró mint telokvi hatóság.

Nagyenyed, 1913. évi október hó 24-én.

Nagy Kázmér, s. k.

kir. jegyző.

A kiadvány hitelül:

Kaba, tkvvezető.

415 1—1

Elismert legjobb gyártmányok

Lingner György
nagyenyedi szövőgyárából

előírt gyári áron kaphatók

a gyári raktárban Szentkirály-utca 106. sz. Ifj. Mészáros János és Társánál Főter és a *Fogyasztási szövetkezetben*

25039—1913. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Szt. Miklós

országos vásár

folyó évi december hó 18-ától bezárólag december hó 22-éig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra december hó 18-ától, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1913. évi november hó 8-án.

A városi főkapitányságtól:

402 2—2 v

Béé Ferencz, főkapitány.

Fogak

fogsorok, platina és arany-koronák, hidmunkák, csapfogak, tartós fogtömések legmodernebbül és legolcsóbban fogműtermekben készülnek.

Mivel a technikai munkát is magam végzem, módomban áll a rendeléseknek leggyorsabban eleget tenni. Vidékiek megvárhatják. Sürgős műfogjavítások néhány óra alatt eszközöltenek.

VOGEL SAMU

vizsgázott fogtechnikus

Nagyenyed,

Kossuth Lajos-u. 7. sz. Szeidl-ház, az emeleten. 227 12—

Nagyenyeden, Kossuth Lajos-utca 78 sz. a., a honvéd laktanya és a Baromvásártér közvetlen közelében,

JÓ FORGALMU
korcsmahelyiség

5 szoba, konyha, kamara és kettős pinceszől álló, kőből épült magtárral, nagy istállóval ellátott telek örök áron eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Mátyás Sándorné tulajdonos Kossuth Lajos-utca 78. sz.

409 3—4

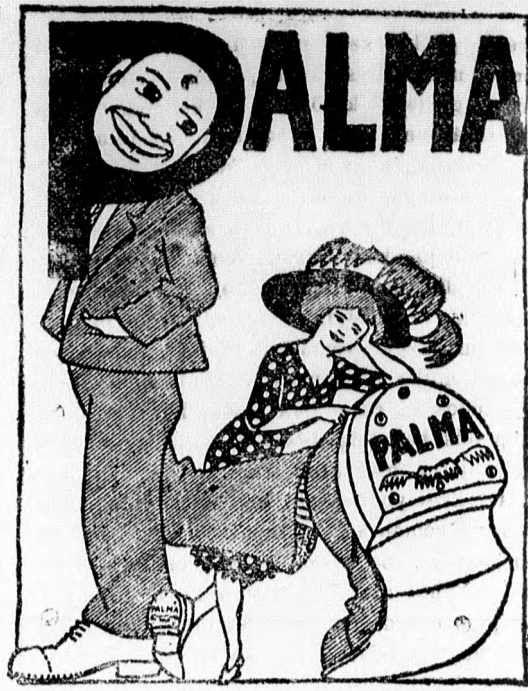
Tüzifa fűrészelését

elvállalja

Hegyi János

Nagyenyed, Tövis-utca

237 8— Telefon szám 67.

NINGS TÖBBÉ

lábizzadás!

Erről meggyőződhet mindenki, aki egyetlenegy próbát tesz Papp János gyógyszerész közismert, bevált és felülmulthatatlan

„Antihydrostaticin”
nevű lábizzadás elleni porával.

Ez az

orvosilag kipróbált szer
beszerezhető Schuller Viktor
„Arany csillag” gyógyszerárterében
Nagyenyeden.

Ára 2 kor. 40 fill. Vidékre
3 doboz vételnél portómentesen
küldetik. 113 28—

*Csak azoknak
a cigarettásoknak,
a kik egészségükre való tekintetből
nem sajnálnak naponta 1-2 fill.
lértől többet kiadni:*

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
70 " 12 "
1 doboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bronz- és szinnyomás valamint sziradkéjügműveztet. Szemből nélkül vannak, de minden lapocskában és hüvelyben benne van viannyomással a védjegy és a gyártás aláírása. Modiano

Főraktár: CARNER J JÓZSEF
dohány nagy és különlegességi árudájában.
381 4—15

4739—1918. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság dr. Szász Pál ügyvéd által képviselt Burza Tamasia végrehajtónak, Komán Péter és végrehajtást szervezők elleni árverési ügyében a végrehajtási árverést végrehajtónak 390 K tőke, ennek 1913. évi május hó 8-ik napjától járó 5% kamatai 104 kornában megállapított eddigi, a jelen kérésért 37 K 50 fillérben megállapított költség iránti követelés kielégítése végett, továbbá a csatlakozottak kimondott, Tibrián Simon 31 korona, Alsófehérvármegyei gazdasági bank 6000 és 900 K, Szabados Viktor 298 K, Telekny Ádámné 40760 K iránti követeléseinek a gyulafehérvári kir. bíróságnak a nagyenyedi kir. járásbírósg területén levő és Diód község határában fekvő Komán Péter végrehajtási szervező nevén álló. 150 sz. tjkvben 5. rdsz. 580., 582. hrsz. faház és kert 1760 K, 286 sz. tjkvben A + 2. rdsz. 749/73899 közlegelőbeli jutalék 26 kor. Komán Péter nevén álló.

442. sz. tjkvben A + 7. rdsz. 1467/2/2 hrsz. rét 143 „
 „ „ „ „ 8. „ 2237/2. „ szántó 112 „
 „ „ „ „ 9. „ 2515/2. „ rét 160 „
 „ „ „ „ 10. „ 2746/2. „ szántó 182 „
 „ „ „ „ 11. „ 3133/2. „ „ 122 „
 1606 „ „ „ 1. „ közös legelőbeli 4/19. rész.
 42 kor., 1608. sz. tjkvben. A + 1. közös legelőbeli 4/20.
 8 kor., 1608. sz. tjkvben A + 2. közös legelőbeli 4/20.
 51 kor., 1608. sz. tjkvben A + 3. közös legelőbeli 4/20
 9 kor. egyenként és összesen 2645 kornában megállapított kikáltási árban elrendelték azon kiegészítéssel, hogy az 1908. évi XLI. t.-ez. 26. §-a alapján, ingatlanok a kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1914. évi január hó 27-én d. u. 2 órakor Diód községhez tartozó megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanokra kikáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adhatók.

2. Árverezni szándékozók az 1908. évi XLI. t.-ez. 21. §-ában említettek kivételével tartoznak az ingatlanok kikáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni vagy annak az 1881. LX. t.-ez. 170. §-a értelmében a bíróságnál bírói letételbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átseglyáltatni.

Vevő köteles nyomban a kikáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ar ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLI. t.-ez. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. Nagyenyed, 1913. évi. október hó 21-én.

Nagy, s. k.,
 jlb. jegyző.

A kiadmány hitelűl:
Kaba János,
 tkkvezető 414 1-1

Oh jaj! KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG **Éljen!**
 és elnyájkasodás ellen elismert gyors és biztos hatásúak

Egger mell-pasztillai,
 az étvágyat nem rontják és kítünő ízűek.
 Doboza 1 és 2 K.
 Próbadohoz 50 fill.

Megfojt ez az átkozott köhögés! Kapható gyógyszerárakban és drógéri kban. Egger-mellpasztilla csak hamar meggyógyított!

Gyár- és fűszértküldési hely: **EGGER A. FIA, cs. és kir. udv. szállító BÉCS.**
 Kapható: Nagyenyeden: U. Kovács József és Schuller Viktor. Gyulafehérvárt: Fröhlich Oszkár, Vlád Virgil, Vértés Miklós gyógyszerész uraknál.

Egy jó házból való FIU
 Földes Ede könyvkereskedésében felvétetik.

HIRDETÉSEKET
 legjutányosabban felvesz kiadóhivatalunk.

A legelőkelőbb
 A legmegbízhatóbb
 A legjobban szerkesztett
 A legnagyobb terjedelmű
 A legfüggelenebb
 budapesti napilap

AZ UJSÁG

Monkatársai a magyar zsurnalisztika, a magyar irodalom legkiválóbbjai.
 Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön.** Szerkesztő társ: **Dr. Ágai Béla.**

Előfizetési árak:
 Egy évre K 28.— ● Negyed évre K 7.—
 Félévre „ 14.— ● Egy hónapra „ 2.40

AZ UJSÁG előfizetői a DIVAT SZALON-t negyedévre 2 kor. 50 fill. kedvezményes áron rendelhetik meg.

AZ UJSÁG karácsonyi számát, mely tartalmával és terjedelmével szenzáció számba megy, **megküldjük minden új előfizetőnek is,** aki január hó 1-től számítva már most beküldi az előfizetési összeget.

Megrendelői cím: **Az Ujság kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.**

Nyugodtan alhat, **Még álmában sem**

ha fehéreműje egész éjelen át „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonattal van beáztatva, mert ez a szer a legrövidebb idő alatt nagy könnyűséggel oldja fel a szennyet s másnap gyorsan és fáradság nélkül lehet a ruhát SCHICHT „SZARVAS” MOSÓSZAPPANNAL vakító fehérre mosni, mert az „ASSZONYDICSÉRET” és a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN egy fehérite nek, mint a nap!

25 000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

képzelteti el, hogy mennyi vesződséget és mennyi fáradságot takarít meg, ha az „ASSZONYDICSÉRET” mosókivonaton és SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANON kívül semmiféle más mosószert nem vesz. Ez esetben mindig jó árut vásárol mersékelt áron és kiméli egyrészt a ruháját, másrészt nem pocskolja el a háztartási pénzt.

20.000 koronával szavatolunk a SCHICHT-„SZARVAS” MOSÓSZAPPAN és az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor tisztaságáért.

A
 B
 C
 D
 E
 F
 G
 H
 I
 J
 K
 L
 M
 N
 O
 P
 Q
 R
 S
 T
 U
 V
 W
 X
 Y
 Z

317 6-14 v

343 9-12

Eladó birtok.

Csongva községben (Alsó-Fehér m.), Marosujvártól 2 kilométerre egy cirka 400 kat. holdas hegyibirtok, melyen 7 hold ujonan berendezett fajszőlő is van, gazdasági épületekkel s szép benvalóval örök áron eladó.

Czím megtudható a kiadóhivatalban.
387 5-12

Az Est

a legjobb magyar napilap.

Hirei frissek és igazak!

Közgazdasági rovata a gazdasági élet minden mozzanatáról számot ad, sportrovata a sport minden ágának eseményeiről hűen beszámol.

A bel- és külföld napleseményeit a legmegbízhatóbb tudósítók távirati és telefonjelentései alapján leghamarabb közli.

Az Est

megjelenik a fővárosban déli 1 órakor és a reggeli első gyorsvonattal érkezik városunkba. :-

Ára 6 fillér.

Heller Lajos

amerikai czipő-áruháza

Kolozsvár

Mátyás Király-tér 30. sz. (Státus palota.)

Interurban 916.
Telefon

388 4-

Forduljon minden érdeklődő
ki sulyt fektet elsőrendű fajliszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték

éltányfák, díszeserjék, tüllevelek, karlészövények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok

elsőrendű áru
európai és amerikai szima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívénatra ingyen)

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek

Tulajdonosok: ifj. Ambrosi Mihály és Fischer L. örökösei

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger cégnél.

